

L'IGNORANCIA

SETMANARI POPULAR MALLORQUI

REDACCIO Y ADMINISTRACIO

PALMA: P. A. Maura, 18.

INCA: C. de la Murta, 5.

SONARÀ CADA DIJOUS SI TÈ BUF A SES GANYES

PAGAMENT A LA BESTRETA

Un Trimestre, UNA Pesseta

Un número solt, CINQ cts.

LA QUESTIO SOCIAL

El desvel·lament del poble arriba entre nosaltres tan inesperadament i amb tal impetu, que no hi ha més que obrir els ulls per a veure-ne les seves conseqüències i efectes, totes en un ordre de imposició cada dia més exigent.

Es un fet que anam a la democratisació més exultada, nivellant per tots els drets de vida. La massa es torna conscient i exigeix coses que mai s'erren somniades, perquè ja no mida actes i fets sino desde el seu punt i eren que aqueix i no altre, es el vertader.

Així posades les relacions socials, no hi ha més acalar el cap, i encaminar, si es possible, aquesta nova força, qui es la més grossa que mai se sia vista. L'únic endegament factible— i ja no es massa tart— es aclarir la consciència de cada ú, il·luminant la seva raó natural a fi de que no se deixi dur de l'impuls i se mogui com una pedra, qui mancant-li base, rodola muntanya avall.

Aquesta nota d'organització es la que ressalta més forta en els moviments sindicalistes catalans sobre tot i es la que imposa més. Ara, més que en cap altre moviment obrer, precisament per l'allunyament de tot intent destructor, es quant s'han imposat, i feta conèixer la força enorme que contenia i que forçosament ha de dur una transformació total en la vida dels pobles.

No creim possible que davant aquesta energia vulguen tancar els ulls, —partit que solen prendre els inconscients qui se veuran un dia arroçegats pel mareig de l'onada tumultuosa— ni que vulguen ofegar-ho amb la persecució i el càstic, —partit que solen o volen prendre, els qui senten circular encara el foc de l'absolutisme per dins les seves venes.

No hi ha més que un camí: *el de la comprensió i conseció de totes les coses que corresponguin a la dignitat de l'home civilisat.*

Tot lo que no sia això, es temps perdut, quant no sia posar llenya an el foc, i es tant fort el cruixir del que hi ha colgat, que temem no sia possible ofegar-lo.

EL SEMBRADOR.

LLUNY D'EL MON

Volguent de la soledat

Fruir la grata bellesa

Deixant pompes i grandesa

Vaig fugir de dins ciutat.

Així d'el món retirat

Passava ma juvenesa.

Dalt d'un penyal, de l'espai

La dolça calma gosava.

La mar tranquila semblava

La lluna d'un gran mirai.

Ditxós mon cor, com ja mai

Bategant el pit alsava.

Sentint la suau remor

De les ones me durmia.

Per cobricel jo tenia

Del firmament la blavor.

I el penyal encantador

Blan jaç d'a ga m'oferia.

Els dematins la claror

D'el sol neixent me besava,

La rosada me banyava,

De grats efluvis d'amor

I dolsament la sopor

El meu cos abandonava.

D'aquella vida feliç

Sol me queda el dolç recort.

Un dia, la mala sort

Fé que el meu pare morís

I deixant el paradís

Renasqué mon desconort.

A la ciutat vaig tornar

Per cuidar la meva mare

I recort com si fos ara

Que d'el penyal al baixar

Una l'ágrima benyà

Mos ulls, que ploren encara.

Era una nit de l'invern:

Al cel brillava la lluna

I les ones una a una

Batent el penyal etern

Vestien son hermós tern

De blanca i brillant escuma.

CLAR-I-NET

Artà—Març—1919

VORA EL BRASER DE CA'N GIL

—Vaja un llenasso es dia d'Aida que hi va haver an es nostro Principal...!

—Si Vicens; en es despaig d'entrades varen haver de dir: s'es acabat es broquil...! no hi ha més paper.

—Ell a sa cassola s'hi couien. Jo no havia vist mai tanta de gent.

—I que es lo que te agrada més d'Aida, Vicens?

—Mestre Bernat, jo vos diré: Vaig frobar que an aquesta Aida hi faltaren moltes coses i en sobraren d'altres.

—Com es ara?

—Idò mirau; en es meu pobre entendre, hi faltava un Director d'orquestra; com també aquelles trompetes antigues i llargues, que ara pareix les han sustituides per cornetins; perquè, mirau, mestre Bernat, fa un mal efecte veure aquells homes vestits amb indumentaria dels Egipcis, sonant un cornet des temps des boleros de n'Agostinet.

—Ja tens raó. Vicens. A mi'm va fer moltes riades veure aquells sonadors.

—I que es lo que sobrava, Vicens?

—Idò una cosa que ningú mai havia vista en aquesta Ciutat, en tantes vegades, com han fet Aida. Que no vos n'he recordau?

—En vaig veure tantes, Vicens, que ja no m'en recort.

—Idò me referesc a sa sortida des Vencedor, quant en el segon acte surt com els sants que duen a ses professons, i enguany sortí montat a cavall amb cabeçades noves, ja no havia vist mai una cosa com aquella!

—I a mi—respongué l'amo Antoni—me va agradar ferm veure aquella bestia sa paciència que tengué: Mirau que si se fos asustat aquell cavall i alça es... seria estat blau es fester...!

—I s'ho haurien merescut, per fer coses que no pertoquen—digué mestre Bernat.

—Vicens s'illa de Malta ha demanat an el govern Inglès la seva autonomia administrativa i política; i ja veuràs com s'Inglès li contesta que «endevant ses atxes»

—Si; però, si els malfesos en lloc de pertènixer u Inglaterra fossin espanyols, el govern les diria que no li ha res d'atxes, i que s'estudiorà; com fa dotze anys estudièn els fils d'es telegrafo i sa zona franca i tantíssimes altres coses que els mallorquins demanen a sa lluna.

—Des madrilenys no esperis cap fet mai; paraules, paraules i res més que paraules...!

—Jo no sé, mestre Bernat, com es mallorquins de bon-de-veres no estan desenganats de que es polítics de Madrid no saben ni volen saber si hi ha Mallorca.

—Perque no son mallorquins més que de pan-fonteta; perque hi ha molts d'hipocresia. Vicens; perque hi ha molts d'empleats nomenats pel centre de Madrid; i perque, com te vaig dir un altra vegada, es lema de molts de mallorquins de boca, es tranquil·litat, bons aliments, passes d'endiot i mala intenció.

—Quina pena que fa això, mestre Bernat...!

UN CONRADOR.

=====

PELS INFANTS... I GRANS

EL SENYOR JOAN

DE NA FERRASSA

(Acabament)

Els anys bons solen venir barrejats amb los anys xarecs. Però aquella vegada en vengué un de xarec i un altre de pitjor. Feya quinze mesos que no pluvia. La terra clamava aigua, els sembrats es morien d'angunia, els ametlers cruxien de set, els anyells queien anoxofegats. Tot s'esllangaia sota l'aufergor d'aquell baf de forn. En lloc de aigua, el cel hi trabucava dardells de foc. Estiu feréstec i esgarrifant!

El senyor Joan obrí la bossa, tan ampla com era. Però, del trenta pujà an el xeixanta; i d'un any devallà a sis mesos. A tot torcien el coll aquells malanats. El llop somreia encauat dins *Na Ferrassa*. Amerat d'una superbia d'abòlica, veia proper el dia en que tota aquella generació de pares i fills, qui altre temps el rebutjaren com un'escòria, li faria l'homenatge de vilans. Pensant això, sos ulls s'aclarien, satànics, i sos esquarts tenien un lluentor de metall bronzyt.

Su-llà baix, mig-amagat dins el comellar rogenc, el poblet es retorcia amb espaume, envoltat per una calitja de farga. Però, dins el comellar ajupit humilment, es forjava el llamp que seria, si esclatava, flameljant, ardent, com l'alè d'una fornal.

I esclatà, a la fi. Era una rencor, qui s'havia escolada llargament, i que ara irrumpia violenta, exasperada, fora de si, fora de tota llei.

Una pobre doneta havia manllevats al senyor Joan deu duros per enterrar el seu marit. El seu marit li deixava cinc fills, una caseta i la tanca feian bó aquell manlleu. Vengué el dia del compliment, i el manlleu restà en peu. El senyor Joan llançà la doneta de la casa i feu tapar el portell de la tanca... Ran de la paret, a l'ombra del campanar, aquella mareta plorava.

Aquell mateix vespre, de sobte esclafí el llamp. Un estol d'homos sortiren en tropell del poble, pujaren com un trèbol cap a *Na Ferrassa* udolant i bramant com brama el temporal, empesos per un alè de venjança, encoratjats per la rencor llargament escolada

da dins el cor, embestiren com uns bous les portes del gran casal. Eren les portes ferrenyes, i aguantaren fermes la topada. Però, qui podia deturar l'empenta d'aquells homos fora de si? Talment com uns gegants, embestiren altra volta amb troncs d'olivera, d'ametler, de pi. La resistència feia creixer l'impuls, la rabia, la rencor. Els cops retrunyien a l'altra banda, fondos, allargats per l'eco dels corredors. A defora, el poble udolava. A la fi, les portes cruixiren; i com gotes de sanc, troços d'estelles i bocins de ferro saltaven de les portes tràgicament.

I aquella onada d'homos es llançà, com se llancen les aigües per una resclosa rompuda. Tot ho ompliren, tumultuosament, amb una cridadiça aixordant.

Però, al espagir-se, aquella onada perdé sa força. No s'oïa dins el casal ni una veu, ni un crit, ni una remor. Semblava talment desèrt. Pareixia que la vida era, fuita d'aquell lloc. I allò mateix, aquell pensament de que'l llop no's trobava dins el cau, aquella circumstància de sollicitut imponent, casi solemniat, que allà-dins hi regnava, minvava l'empenta del tropell. I cosa molt natural, a molts les començà a entrar una por, qui era sens dubte un respecte misteriós. *Na Ferrassa* era el vell casal, la casa pairal d'on era sortit aquell poblet, com un filllet surt de sa mare!

I així molts es demanaren: perquè eren venguts allà-dalt? perquè havien troçejades les portes? Què havien de fer, si no hi havia ningú? I trescant, trescant a la ventura, entre duptes de por o de veneració a la memòria d'aquells altres senyors antics i tan bons, es trobaren al peu de la torre. Al peu de la torre, altre temps, no feia molt, els nobles senyors rebien un pic a l'any a tot el poble, el dia de la festa major. Els més vells ho recordaren llevors... i sentiren calfreds d'emoció. L'avior resorgia, plena de santes humilitats.

Els joves, emperò, més alliberats d'aquesta sugestió, s'arriscaren a pujar i pujaren, pujaren per aquells graons que semblaven de marbre, tan blancs i lluentos eren.

Ningú del poble havia trepitjat mai aquells reconcs solemniats. Ningú havia vista mai aquella cambra qui s'obria allà dalt; una cambra quadrada, voltada de cadires de repòs de cuir vermell, endomassada de seda. Sobre'ls domassos resorfien els quadros de tots els nobles senyors antics, antepassats gloriosos qui havien textits, amb llurs fets, bocins de la història pàtria.

Els joves no ho pensaven an això, i entraren resòlts, coratjosos. A l'enfront, darrera un gran bufet de noguer, sobre un sitial de cuir, a l'encontrada de claror de dos amples finestrals de vidres colorits, hi destriaren assegut el senyor Joan. El llop vestia ròba negra, els braços s'encreuaven sobre'l pit, i sos ulls tenien un esguart de fosforescències, lluent com una brasa. Tenia un aire de malignitat infinita, així com deu esser la cara de Mephisto.

Els joves sentiren com una glopada de rencor, d'aquella rencor destil·lada poc-a-

poc, qui les pujava del cor al cervell, i de sobte, d'un sot bot, com un salt de gat selvatge, es llançaren sobre el senyor Joan. El llop aixamplà els braços, i amb una grapa feu rebotir sobre la taula del bufet, com una pedra, el cap del primer enemic qui gosà escometre'l. Fou allò l'esclafit d'un llamp. Ni un mot, ni un crit, s'oïa. Solament, el cop sec de qualque cap qui rebotava sobre la paret endomasada, baix los esguarts tranquils d'aquells nobles i antics cavallers.

Un minut, dos minuts, tres minuts, durà allò. Després, graons avall saltaven aquells homos, rossegant un còs que tenia tota l'apariència d'un mort. Allà dalt, a la cambra quadrada, hi resonaven sonorosos, com aplaudiments de mans lleugeres, cops i cruixits notes aspres d'aquella tragèdia espantosa.

El còs del senyor Joan restà rebut en terra; un fil de sanc filtrava del front i regalimant per la faç semblava dibuixar lletres estranyes. Romangué rebut en terra, al peu de la torre, on altre temps els nobles senyors rebien, un pic en l'any i en senyal de tendre respecte, l'homenatge dels humils vilans.

Tothom restà corgelat a la vista del llop ferit. El filet de sanc que li brollava del front esgarrifà fins els més abrinats, i molts cregueren llegir en aquelles lletres estranyes, que aparequeren sobre la faç esmortida, el manament de Deu: *No mataràs*.

No mataràs! Els vilans sentiren com si tot aquell puig s'esbucàs sobre llur cap, i tengueren por, una por qui'ls donava calfreds, i tremolosos, porucs espaordits de lo que havien fet, sortiren del casal atropelladament si afuaren montanya-avall, travessant la rellisganta garriga, de on les semblava'n sortien aglapits de cans llopers, gemecs i flastomies.

**

Anys després, encara el recort d'aquella tràgica revolta posava, an els vivents, els cabells de punta i carn de gallina.

I creuen encarar, els mes vells del poble, que l'ombra sinistra del fill de *Sa Carbonera* vaga, erràtica, pel fons del comellar i la garriga, en les nits en que la tramuntana passa despelliçant pins i garrovers, s'atança sobre'ls fumerals de les cuines udolant com un llop malferit, mentres baixen del campanar remors suaus qui gemegan penitentes: *No mataràs*,

MIQUEL D'AUBARCA

=====

Glosari

D. Joan Alcover

Mallorca es terra de poetes.

Un dels qui més altament han sabut fer lluir amb tota la noblesa i vertader valor ideal, les nostres coses, es D. Joan Alcover.

Noltros el llegim devotament, en moments de solitud, a mitja veu; i el seu esperit

penetra al fons de la nostra ànima despertant-hi els ècos de tot lo humà que hi ha dins ella.

Maí ens hem atrevits a acostar-nos a ell. La nostra veneració, emperò, avui mou, a dir lo que farien en homenatge a l'home i al poeta davant l'home, patriarca, perquè moltes vegades amb tota la serena mansuetut i resignació d'un bon cristià ha tastada la copa de la més amarga amargura, passariem silenciosament, besant li les mans.

Pel poeta, demanariem, lo que ja demanarem per la dolça Maria Antonia: Un bust damunt una columneta de marbre, posat al mig, d'un jardí. Per que dins el bosc de Bellver, no s'hi han de fer placetes a on, com el botó d'una margalidoia, ciuroni el bust, dels nostres poetes?

Ademés (i això es idea d'un amic dilecte) la Diputació hauria de encarregar un exemplar en plegamí poesies de N'Alcover a un gran artista, encara que costàs mil duros; i ademés (pagant els drets a l'autor) fer una edició econòmica, i repartir gratuïtament exemplars a les escoles i societats.

Sols així compremem un homenatge a un poeta.

Sols així pot quedar bé, Mallorca, amb els fills qui la honoren.

Escampant la seva veu. I el seu exemple. Encara que siem Ignorants... per que no hem de esperar que algú mos escolti i ajudi a que sia un fet?

Llavors, nosaltres—i quants d'altres!— amb un llibret a la mà anirem a dialogar amb l'estàtua del poeta, qui al mig dels pins, i mirant a mar, escoltaria comprensiu els batecs del nostre cor:

Ivon.

Recepta per mal de caixal

El cos humà està ben provat que quant no té ous té colomins; es a dir, que sempre, però sempre, o tenim mal de cap o ulls de poll, sedes o ventrell, els ronyons qui fan mal o reumàtic o do'lor... i altres malures; i manco mai si això no va aplegat amb *bolsitis* o *sindiniritis*, *nipiquis* o *gandulitis* o qualsevol altra malaltia de bossa.

Ja feia una temporadeta que no me dolia de res més que d'un poc de *gandulitis*, quant de cop i bolei un caixal més corcat que una dolça de sucre esponjat se posà a fer-me mal d'una manera escandalosa. Jo estava rabiós i no sabia què fer, i mentres tant la galta esquerra (era un caixal esquerrà de dalt) se començà a inflar d'una manera alarmant. I jo gemega qui te gemega, glopelja qui te glopelja flors de cascall; plantatge i altres herbes... i no herbes; fileta d'una cosa i fileta de l'altra; panses xapades, etc. etc. Vaig apurar tota la farmacopea casolana, però debades. No vaig anar a ca'l dentista perquè sempre me resulta que en asseure-me a la cadirera el mal me fuig, ...i tenc a pagar la visita, i això es un glop mal de passar per un com jo qui pateix *tisis crònica* de bossa.

La nostra criada qui es porrerenca d'aquelles més atroçades i que adesiara n'amolla qualcuna que n'hi hauria per enfadar-se de bon-de-veres si un no li conegués el demble, quant va veure que les escudelles d'herbes, contra el seu parer, no me espassaven gens el mal de caixal, me digné com qui tirà el resto:

—Un remei ben segur i ben provat ..

—Amolla-li depressa!—vaig contestar-li jo sense deixar-la acabar.

—Doncs miri: Agafa una cabeça d'ais com més grossa millor, la se posa demunt el caixal o dent dolorida, clou la boca tan bé com puga, després posa el cap dins el forn...

—Veam que te sortirà!— li vaig dir jo.

I ella seguí:

—Doncs miri: com li deia, el cap dins el forn, i quant la cabeça serà ben cuita, el mal de caixal serà fuit. Que li pareix?

A mi me feu tanta gràcia de veure el boncaire de la nostra porrerenca estant jo de tan mal humor, que vaig esclafir de riure, fort ferm, i el mal de caixal me fugí momentaneament sens haver de posar el cap dins el forn ni la cabeça d'ais dins la boca.

I ara, ja ho sabeu, benivolguts ignorants. Aquí teniu una recepta segura per curar mal de caixal. En tenir-ne ja sabeu que heu de fer. Provau-ho, i si vos plau, ja me direu com vos ha anat, i jo després ho provaré si va bé, quant me tornarà repetir el mal de caixal, però.... Deu faci que no torni!

UN IGNORANT DE LA PATRIA

EN LITO

Un bany en ple hivern.

Discretes llegidores i benivolents llegidors: Vos estic molt agraït de la discreció que heu mostrada sobre lo que vos vaig contar l'altre dia; i animat per vostra benivolència, vos contaré una altra passada d'en Lito.

Abans, responent a una pregunta que casi tots vos heu feta tacitament, vos vull dir que el nom *Lito* es una contracció del diminutiu castellà *Rafaelito*, deguda a que sos pares, com a bons mossons, trobaren el nom *Rafel* una mica comú, i el nom *Rafaelito* una mica llarc; i resolgueren el problema amb el nom exòtic de *Lito*.

Diumenge passat devers les nou del matí, s'entregà en Lito acerrar-me per anar a voltellar amb lo seu bot. No'm vaig fer pregar, i partirem cap an el *Clup de Regatas*, on hi té amarrat el *Ninfa*, un bot ben tallat i blanc com una gavina.

El matí era tot resplendent; el sol escampava l'or de sos raigs fent la badia tota lluminosa; la mar estava calma com un llag adormit en dolç ensonni; qualche gavina volava pererosament part damunt la Llonja; senyal de que el mal temps no era lluny i que la calma podia esser presagi de maror.

Quantes vegades passa lo meteix amb els

homes: sa cara es riallera i dins son interior sostenen lluites litàiques!

Mos embarcàrem just quant voleiaven per l'espai deu campanades clares i vibrants del rellotge de l'antic *Consulat de mar*.

La proa tallava dolçament les aigües clares, i a popa deixàvem remolins d'escuma qui's desfeia formant una estela brunyida.

En Lito confidencialment me digué:

—A sa pedrera hi trobarem na Maria amb sos de ca-seva. T'he convidat per que essent dos podré parlar més facilment amb ella.

I s'entusiasmà ponderant la bellesa i les bones qualitats de la jove.

Vogant vogant arribàrem a la Pedrera i desembarcàrem. Efectivament hi trobàrem na Maria qui se pasetjava amb ses germanetes; prenint el sol, una mica allunyades de son pare i sa mare. Nosaltres mos hi acostàrem, i en Lito amb veu dolça com a sucre, encetà conversa prenint postures galanes. I poc a poc, insinuant com una falga, les convidà per anar a voltellar amb el Ninfa. Però na Maria s'hi negà, diguent amb tota la seva picardia:

—Ail! no, no. La mar me fa molta de por, i si per desgràcia li passàs un fet com el del dia de St. Antoni... just de pensar-hi me'n escarruf.

I esclafí a riure de tal manera que el pobre Lito romangué tot desconcertat. Però al punt se refé, i seguirem la conversa, amb visible satisfacció d'en Lito.

I sense temer-s'en arribà l'hora de tornar-mos-ne. Aparellàrem el Ninfa, hi vaig botà de dins, en Lito se llevà les ulleres i també hi volgué botar, però no calculà bé la distància o la mar enretirà un poc el bot, lo cert es que el pobre Lito... prengué un bany *de llei*. Per un moment s'afonà, però ell es un bon nadador, i al punt surà a flor d'aigua.

El pare de na Maria i jo li aidaren a sortir. Però en quin estat, Deu meu! Sa camisa, abans tota ben planxada, no era més que un magatzem de rucs; sa corbata de colors fluixes, blava i vermella, tota se destenyí d'un morat térbol qui regalimava camisa avall la clapada de colors en elegàncies de moda nova. Tot remull i amb la roba aferrada a la carn, en Lito semblava talment un aucell banyat.

I me sembla que na Maria, en mig de la seriedad que imposaven les circumstàncies, reprimia un mig riure irònic i compassiu.

El pare de la jove tengué l'amabilitat de deixar an en Lito un trajo de fil que hi cabien cinc Litos, i desfressat d'aquesta manera retornàrem amb una hora de retràs i haguèrem d'atravessar el Born quant era ple de gent. I encara gràcies que erem damunt el Carnaval, i el paper no va esser tan ridícul...

V. DE CAMPFLORIT

Esquits i espises

L'altre dia, a Ciutat hi tornava haver amenaça de saqueig. No se sab com es, però la gent torna estar nerviosa, i el dia

menos pensat en tornaràn fer una de grossa.

Tenim por que a pesar de tants d'estudis fets, sobre les subsistències, mos que dem mirant la lluna; això es badallant.

El temps no està per a bones.

Un senyor, fent comentaris a una conferència sobre *En Quadrado*, se lamenta de que no s'aixequi un monument a D. Antoni Maura.

¡Per amor de Deu; homo! No mescleu cols amb caragols!

Ara, se tracta d'*En Quadrado*, i de res més.

Quant siga l'hora ja tractarem d'En Maura.

Se parla de fer un homenatge a l'autor de *La Serra i de la Balanguera*.

El moment es el més oportú?

Tots els caps-pares de la política (!) han dita la seva.

Noltros voldriem que, si a càs, no fos una cosa desentonant.

Serà molt difícil agafar el tò que mereix D. Juan Alcover, venerable per tots conceptes.

Dijous moriren dues dones a Ciutat, asfixiades per haver deixat un grifó de gas ubert sense encendre.

Al cel sient!

Lo estrany es que desgràcies d'aquestes no n'hi haja, cada dia.

Perque el gas crema tant poc, que un a vegades no coneix si en surt, o no i té el mateix perill que aqueixes pobres dones.

Hi ha va haver un mallorquí que nomia *Mesquida* i que va esser un gran pintor.

L'altre dijous, un senyor amic nostre, va donar una conferència explicant-mos la vida i obres d'aquell home.

Tots els qui el sentirem o llegirem lo que va dir, estarem ben contents.

L'Ajuntament de Ciutat, (nos han dit) farà posar una pedra que recordarà a tot-hom a on va nèixer aquell pintor.

Però a l'Ajuntament tenen una idea rara de lo que son les de recort. I fer això, la posen en *foraster*.

Fa temps no heu estat, dins el bosc de Bellver?

Es ben segur que ningú de Ciutat, hi deu anar.

Perque sino, no comprenem com tot hom calla.

Passeljant, cercant una mica de pau i repòs a la nostra vida de treball, hi anarem un capvespre d'aquexa setmana passada per contemplar la bellesa dels pins i de la mar.

La mar la verem: Allà lluny, tan blava com sempre, tan hermosa com sempre, tan admirable com sempre.

De pins —així meteix en verem— Però lo que verem més son garrovers i oliveres que van desterrant el pinar, ocupant el seu lloc.

I pensàrem que les sanitats *arbícoles* del pujol més alegre del món, no deuen esser gaire bones pels fills del pins. Ni per nat senyal hi ha un pinotell...

L'altre dia eren les oliveres de Son Puig.

Avui el bosc de Bellver, i lo pitjor es que no'l deixen renovellar. Tot s'en va! I tot-hom s'en va! I tothom calla.

Aviat, el Foment del Turisme, haurà de fer uns cartells que diguin:

Senyors d'extranys, aturau vosiron pas, i contemplau aquest lloc. No pareix vè, però això era Bellvè.

Els pins... ja no hi seràn més, volguerem els seus doblés.

No es això lo que cerquen els qui s'en cuiden?

VARIES

Un llibre nou

D. Gabriel Mulet i Sans, acaba de treure un llibre de molta conveniència i utilitat pels qui vulguen tenir una idea de la finalitat que tenen els *ports francs* en los seus distins aspectes de franquícia general, franquícia de depòsit i franquícia industrial o *zona neutral*.

Després de donar, (en un volum de prop de 200 planes) aclarícies de lo que son aquesta classe d'aranzels i produccions en la zona franca o neutra, posa per més claritat dos plans-progetes a basse, de perllongar el port de Ciutat i d'un lloc per la zona franca a l'endrat del Molinar de 30 x 50 hectàreas d'extensió.

Per molts que no sabem que són aquestes coses més que de nom, el Sr. Mulet ha fet un treball benemèrit digne d'esser agrait pels mallorquins.

De bon de veres li agraim l'exemplar que ens ha enviat.

Cooperativa.

El Sr. President de la *Cooperativa cívica* ens participa que dia 22 del present mes s'inaugurà aquest establiment benèfic quedant constituïda la Junta de govern amb el següent personal: President: D. Pere Martínez Rossich —Vice-President: D. Aleix Bosch. —Gerent: D. Bernat Jaume. —Depositari: D. Francesc Quijada. —Secretari: D. Casimir Mestre. —Vocals: D. Jaume Comas i D. Bernat Ruiz.

CORRESPONDENCIA

Pep de na Santema: Lo seu, que sempre rebem amb gust, ens errirà tart.

M. C.: Que s'ès estroçada la vostra musa o estau disgustats en noltros? Fa estona no anivau res.

Pirris: Lo vostro casi sempre nos agrada. Enviau: més sovint, homo! I de prosa que no en feis?

Una Seuwtjina: Hem rebut sa prosa i poesies. Gràcies.

Als Suscriptors de Palma: Dillums, molts encara no havien rebut el número de la setmana passada; però ara, segurament, ja l'hauràn rebut. Això es degut a la vaga de carters. Hi ha que tenir paciència i prendre les coses així com venen.

TRENCA-CLOSQUES

TARGETA

MARIA JORDANA (a) VERONS
G. H. C.

Compondre amb les lletres d'aquesta targeta, el nom llinatjes i sobrenom d'un conegut mallorquí.

Cap Novell

SINCATEGOREMA

NOTA MUSICAL —ADVERBI — VOCAL=
Lo que fa poc hi va haver a Ciutat.

Judith.

GEROGLIFIC

100 o 500

En Corbella.

ACROSTIC

H...
O...
M...
O...
S...
C...
E...
L...
E...
B...
R...
E...
S...

Canviar els punts per lletres de manera que convenguin als noms d'homos célebres de distintes èpoques i nacions.

En Jordi de Son Carlà.

Solucions en el número passat:

A la targeta: *Coloma Rosselló*

Al Sincategorema: *Fam.*

Al Geroglific: *Mata Setze.*

Al Sincategorema 2.º: *Pollensa.*

Al Cuadro:

M O R A

O R A R

R A T A

A R A M

A la fuga de consonants:

*Rossinyol de primavera
ja pots comensà a cantà
perque m'han dit que ja hi ha
per Ciutat qualque cirera.*

Tip. Durán.—Inca.